

Refugi n° 1 de la guerra civil del Camp d'aviació

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Les Planes de Cal Via (Camp D'aviació) (08735 Vilobí del Penedès)
Emplaçament Camp de vinya ubicat davant de la Masia Via

Coordenades:

Latitud: 41.37633
Longitud: 1.66959
UTM Est (X): 388748
UTM Nord (Y): 4581388

Classificació

Número de fitxa 08304 - 94
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle s.XX
Any 1937
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'abandonament d'aquesta estructura, fa que avui dia s'utilitzi com a pou per llençar pedres i restes de vinya. Caldria un actuació per impedir aquest fet.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 010A00006
Fitxes associades:
[Refugi de la guerra de Can Mayol](#)
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique

Descripció

Estructura arquitectònica semi-soterrada de maó i ciment en forma de túnel, cobert per una falsa volta també de maó en forma de mig punt, i que s'ha inserit de forma inclinada al terra creant un passadís soterrat d'uns 10 m. de profunditat, que gira al final a l'esquerra donant accés a un espai rectangular utilitzat com a refugi anti-aeri. Malgrat que no es conservi, el final del refugi estava connectat amb una altra sortida que comptava amb unes escales verticals de ferro que pujaven fins a la superfície a fi de tenir una altra sortida d'emergència. Exteriorment s'aprecia part de la boca d'entrada semi-soterrada concava en forma de buit, que dona accés a l'escala de baixada del túnel. Exteriorment aquesta superfície concava es troba reforçada i protegida per una capa de 16 cm de gruix de ciment barrejat amb pedres petites. Aquesta estructura suposa una superfície inclinada de 116 cm que sobresurt exteriorment arran de terra. Interiorment tota l'estructura és construïda en maó rectangular de 30 x 15 cm. El diàmetre de la boca és d'un metre d'amplada. La llargada no pot apreciar-se, a l'igual que la baixada i les escales, ja que tot el tunel ha estat colgat i emplenat amb pedres i restes de branques de vinyes. La boca es troba orientada al Nord.

Observacions:

Aquest refugi formava part d'un entramat de refugis més ampli, ubicats a l'antiga partida coneguda com "Camp d'aviació" per haver estat utilitzat durant la Guerra Civil (1936-1939) com a tal. Eren en total, uns cinc refugis, i el més gran ubicat a la masia de Cal Mayol, encara que es possible que originalment es construïssin més. Actualment es conserven tres a la partida coneguda com a camp d'aviació, propietat del Sr. Josep Torné i el de la casa de Can Mayol, havent desaparegut almenys dos.

Història

Segons informació oral facilitada pels propietaris de la casa del Can Mayol, així com de diversa gent natural de Vilobí, durant la Guerra Civil, la casa de Can Mayol va ser expropiada i convertida en un quartel militar. Paral·lelament el camp del costat va ser convertit en un camp d'aviació. A fi de protegir els soldats que hi residien es va construir un gran refugi al costat del quartel amb capacitat per unes 70 persones, i almenys cinc refugis de petites dimensions dispersos per diferents punts del camp a fi de què en cas d'atac aeri els soldats poguessin refugiar-se. Alguns d'ells eren prop de les garites que protegien l'entrada al camp d'aviació. Passada la guerra civil, els refugis foren abandonats. El de més grans proporcions, i pel fet d'estar proper a la casa de Cal Mayol, va ser convertit en celler. La resta dels petits refugis foren abandonats, habent-se destruït almenys dos. El refugi documentat en aquesta fitxa va conservar-se, però es troba amb part de la boca d'entrada enterrada degut al moviment de terres, i tot el tunel d'accés ple de pedres i fragments de vinya.

